

РЕГЛАМЕНТ (ЕИО) № 1257/96 НА СЪВЕТА

от 20 юни 1996 година

относно хуманитарната помощ

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 130ц от него,

като взе предвид предложението на Комисията¹,

в съответствие с процедурата, посочена в член 189в от Договора²,

като има предвид, че хората в опасност, жертвите на природни бедствия, войни и размирици или на други съпоставими извънредни обстоятелства, имат право на международна хуманитарна помощ в случаите, когато техните собствени власти не могат да им осигурят ефективна помощ;

като има предвид, че гражданските операции за защита на жертвите на размирици или на други съпоставими извънредни обстоятелства са подвластни на международното хуманитарно право и съответно следва да бъдат разглеждани като част от хуманитарните действия;

като има предвид, че хуманитарната помощ включва не само операции за подпомагане с цел спасяване и запазване на живота при критични обстоятелства или при непосредствените им последици, но също и действия, насочени към улесняване или получаване на свободен достъп до жертви и гарантиране на свободния поток на тази помощ;

като има предвид, че хуманитарната помощ може да бъде предпоставка за развитие и възстановяване и, следователно трябва да обхваща целия период на кризата, както и нейните последици; като има предвид, в този контекст, че тя може да включва и елемент на краткосрочно преустройство, което има за цел да улесни пристигането на помощта, за да се предотврати всякакво влошаване на влиянието на кризата и да се започне оказване на съдействие на засегнатите с цел те да си възвърнат определено минимално ниво на самозадоволяване;

¹ ОВ С 180, 14.7.1995 г., стр. 6.

² Становище на Европейския парламент от 30 ноември 1995 г. (ОВ С 339, 18.12.1995 г., стр. 60), Обща позиция на Съвета от 29 януари 1996 г. (ОВ 87, 25.3.1996 г., стр. 46) и Решение на Европейския парламент от 21 май 1996 г. (ОВ С 166, 10.6.1996 г.).

като има предвид, че съществува особена необходимост от превантивни мерки с цел осигуряване на готовност в случай на опасност от бедствие и, следователно, от въвеждане на подходяща система за ранно сигнализиране и намеса;

като има предвид, че ефективността и последователността на Общността, националните и международни системи за ранно сигнализиране и намеса, изградени за посрещане на нуждите, породени от природни бедствия, от бедствия, предизвикани от човека, или от други съпоставими извънредни обстоятелства, следва да бъдат гарантирани и заздравени;

като има предвид, че хуманитарната помощ, чиято единствена цел е да предотвратява или облекчава човешки страдания, се предоставя на жертвите без дискриминация по отношение на раса, етническа принадлежност, религия, пол, възраст, националност или политическа принадлежност и че не трябва да се ръководи от политически съображения или да бъде подвластна на тях;

като има предвид, че решенията, свързани с хуманитарната помощ, трябва да се взимат безпристрастно и единствено в зависимост от нуждите и интересите на жертвите;

като има предвид, че тясната координация между държавите-членки и Комисията както на ниво взимане на решения, така и на мястото на събитието, представлява основа за ефективна хуманитарна помощ от Общността;

като има предвид, че Общността трябва да се постарее да съдейства и да координира действията си с трети страни, което е част от приноса ѝ към ефективността на международната хуманитарна помощ;

като има предвид, че при преследването на тази цел трябва да се разработят критерии за сътрудничество с неправителствените организации и с международните агенции и организации, специализирани в областта на хуманитарната помощ;

като има предвид, че трябва да се запазват, уважават и насърчават независимостта и безпристрастността на неправителствените организации и на другите хуманитарни институции при предоставянето на хуманитарната помощ;

като има предвид, че трябва да се насърчава сътрудничеството в хуманитарната област между неправителствени организации в държавите-членки и в другите развити страни и техните еквиваленти в заинтересованите трети страни;

като има предвид, че самият характер на хуманитарната помощ изисква създаването на ефикасни, гъвкави, прозрачни и при необходимост – бързи процедури за взимане на решения за финансиране на хуманитарни операции и проекти;

като има предвид, че трябва да се създават процедури за осъществяването и администрирането на хуманитарната помощ, финансирана от общия бюджет на Европейската общност, при което спешната помощ, предоставяна по силата на

Четвъртата конвенция на държавите от АКТБ и ЕО, подписана на 15 декември 1989 г. в Ломе, изменена със Споразумението, допълващо гореспоменатата Конвенция и подписано на 4 ноември 1995 г. в Мавриций, остава предмет на процедурите и разпоредбите, описани в Конвенцията,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ

ГЛАВА I

Цели и общи принципи на хуманитарната помощ

Член 1

Хуманитарната помощ от Общността включва операции за съдействие, подпомагане и защита на недискриминационна основа, с цел да се помогне на лица в трети страни, особено на най-уязвимите от тях, и като приоритет – на лицата в развиващите се страни, които са жертва на природни бедствия, на кризи, предизвикани от човека, например войни и размирици, или на извънредни ситуации или обстоятелства, съпоставими с природни бедствия или с бедствия, предизвикани от човека. Тя ще продължава да действа така през цялото време, необходимо за посрещане на хуманитарните изисквания, които следват от тези различни ситуации.

Тази помощ включва и операции, които представляват подготовка за рискове или предотвратяване на бедствия или на съпоставими извънредни обстоятелства.

Член 2

Основните цели на операциите за хуманитарна помощ, упоменати в член 1, са:

- а) да спасяват и запазват човешки живот по време на критични обстоятелства, техните непосредствени последици и природни бедствия, свързани със значителна загуба на човешки живот, с физически, психологически или социални страдания или с материални щети;
- б) да осигурява необходимата помощ и съдействие за хора, засегнати от продължителни кризи, особено при кризи, възникнали вследствие на размирици или войни, и водещи до същите ефекти, като тези, описани в буква а), особено когато техните собствени правителства не могат да помогнат или когато съществува вакуум в управлението;
- в) да подпомага финансирането на транспортирането на помощта и на действията в тази област, за да гарантира достъпа до помощта от страна на онези, за които тя е предназначена, като използва всички налични логистични средства и като пази

хуманитарните стоки и персонал, с изключение на операции, свързани с отбраната;

г) да осъществява краткосрочни операции по преустройството и реконструкцията, по-конкретно в инфраструктурата и оборудването, работейки в тясно сътрудничество с местните структури с цел да улесни пристигането на помощта, да предотврати влошаването на влиянието на кризата и да съдейства на пострадалите да започнат постепенно да възстановяват едно минимално равнище на самозадоволяване, като взема предвид целите на дългосрочно развитие, когато това е възможно;

д) да се справя с последиците от движенията на населението (бежанци, разселени лица и върнати лица), предизвикани от природни бедствия и от бедствия, причинени от човека, и да реализира схеми за подпомагане на репатрирането на лицата в техните страни на произход и повторното заселване там, където са налице условията, описани в съществуващите международни споразумения;

е) да осигурява готовност в случай на опасност от природно бедствие или съпоставими извънредни обстоятелства и да използва подходяща бърза система за ранно сигнализиране и намеса;

ж) да поддържа граждански операции за защита на жертвите на размирици или на други съпоставими извънредни обстоятелства в съответствие със съществуващите международни споразумения.

Член 3

Помощта от Общността, упомената в членове 1, 2 и 4, може да бъде използвана за финансиране на закупуването и доставката на всеки продукт или оборудване, необходими за изпълнението на хуманитарните операции, включително за построяване на жилища или убежища за жертвите, заплащане на персонала, експатриран или местен, който е нает за тези операции, складиране, международен или национален транспорт, материално-техническо обезпечаване и разпределение на помощите, както и за всяка друга дейност, насочена към улесняване или гарантиране на свободен достъп за лицата, които получават помощта.

Помощта може да се използва и за финансиране на всякакви други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на хуманитарните операции.

Член 4

Помощта на Общността, упомената в членове 1 и 2, може да се използва и за финансиране на:

- подготвителни и предварителни проучвания за хуманитарни операции и оценка на хуманитарни проекти и планове,

- операции за мониторинг на хуманитарни проекти и планове,
- малки схеми за обучение и общи проучвания в областта на хуманитарните операции, които ще се разпределят постепенно, ако финансирането обхваща период от няколко години,
- средствата за пропагандиране на помощта от Общността,
- повишаване информираността на обществото и информационни кампании с цел повишаване на познанието относно хуманитарните въпроси, особено в Европа и в трети страни, където Общността финансира големи хуманитарни операции,
- мерки за укрепване на координацията между Общността и държавите-членки, другите страни-донори, международните хуманитарни организации и институции, неправителствените организации и организациите, които ги представляват,
- техническата помощ, необходима за изпълнение на хуманитарните проекти, включително размяната на технически умения и опит между европейски хуманитарни организации и агенции, или между такива организации и организации в трети страни,
- хуманитарни операции за обезвреждане на мини, включително кампании за повишаване на информираността на местното население относно опасността от противопехотните мини.

Член 5

Финансирането от Общността по силата на настоящия регламент се предоставя като безвъзмездна помощ.

Операциите, които са предмет на финансиране по силата на настоящия регламент, се освобождават от данъци, такси, налози и мита.

ГЛАВА II

Процедури във връзка с предоставяне на хуманитарната помощ

Член 6

Операциите за хуманитарна помощ, финансирани от Общността, могат да се предоставят както по молба на международни или неправителствени агенции и организации от държава-членка или трета страна-реципиент, така и по инициатива на Комисията.

Член 7

1. Неправителствените организации, които имат право на финансиране от Общността за изпълнението на операции по силата на настоящия регламент, трябва да отговарят на следните изисквания:

а) да са независими организации с идеална цел в държава-членка на Общността, регистрирани по силата на законодателството на тази държава-членка;

б) главното им управление да се намира в държава-членка на Общността или в третите страни, получаващи помощта от Общността. Това главно управление трябва да бъде ефективният център за взимане на решения относно всички операции, финансирани по силата на настоящия регламент. По изключение, главното управление може да се намира в трета страна донор.

2. Когато се установява дали дадена неправителствена организация отговаря на изискванията за финансиране от Общността, следните фактори ще се взимат под внимание:

а) капацитета на организацията за административно и финансово управление;

б) нейния технически и логистичен капацитет във връзка с планираната операция;

в) опита ѝ в сферата на хуманитарната помощ;

г) резултатите от предишни операции, изпълнени от дадената организация, и по-специално от операции, финансирани от Общността;

д) готовността ѝ да участва, при необходимост, в системата за координация, изградена във връзка с хуманитарната операция;

е) способността и готовността ѝ да работи с хуманитарни агенции и с основните общности в заинтересованите трети страни;

ж) нейната безпристрастност при предоставянето на хуманитарната помощ;

з) когато това е уместно – предишния ѝ опит в третите страни, включени в дадената хуманитарна операция.

Член 8

Общността може да финансира хуманитарни операции и чрез международни агенции и организации.

Член 9

Когато е необходимо, Общността може да финансира хуманитарни операции и чрез Комисията или чрез специализираните агенции на държавите-членки.

Член 10

1. С цел да се гарантира и повиши ефективността и последователността на действията на Общността и националните системи за хуманитарна помощ, Комисията може да предприема всякакви мерки, необходими за осъществяване на по-тясна координация между нейните дейности и дейностите на държавите-членки, както на ниво взимане на решения, така и на мястото на събитието. За да постигнат това, държавите-членки и Комисията привеждат в действие система за обмен на информация.

2. Комисията гарантира, че хуманитарните операции, финансирани от Общността, са координирани и съгласувани с операциите на международните организации и агенции и най-вече на онези от тях, които са част от системата на ООН.

3. Комисията полага усилия да развива взаимодействието и сътрудничеството между Общността и донори от трети страни в областта на хуманитарната помощ.

Член 11

1. Комисията постановява условията за отпускане, мобилизиране и изпълнение на помощи по силата на настоящия регламент.

2. Помощите няма да се предоставят, освен ако получателят не е съгласен с постановените условия.

Член 12

Всички договори за финансиране, сключени по силата на настоящия регламент, съдържат по-конкретно текста, че Комисията и Сметната палата имат право да извършват проверки на място и в централата на партньорите по линия на хуманитарната помощ, в съответствие с обичайните процедури, постановени от Комисията и залегнали в действащите правилници и по-конкретно във Финансовия регламент, който се отнася до общия бюджет на Европейските общности.

ГЛАВА III

Процедури във връзка с предоставянето на хуманитарните операции

Член 13

Комисията взема решение за действие при извънредни обстоятелства на стойност, която не може да надхвърля 10 милиона екю.

Следните операции се считат за необходими при наличие на извънредни обстоятелства:

- операции за посрещане на непосредствените и непредвидими изисквания на хора, породени от внезапни природни бедствия или от бедствия, предизвикани от човека, като например наводнения, земетресения и войни и размирици или други съпоставими извънредни обстоятелства ,
- операции, ограничени в рамките на продължителността на реакцията относно непредвидените извънредни обстоятелства: средствата, заделени за тази цел, трябва да отговарят на задоволяването на хуманитарните потребности, упоменати в първото тире, за срок, който не надвишава шест месеца, и е включен в решението за отпускане на средства.

В случаите, когато операциите отговарят на тези условия и надхвърлят 2 милиона еку:

- Комисията взема решение,
- тя изпраща писмено уведомление до държавите-членки в срок от 48 часа,
- тя отговаря за своето решение и се отчита на следващото заседание на Комитета, като по-конкретно съобщава причините за прибягване до извънредна процедура.

Решенията за продължаване на операциите за действие при извънредни обстоятелства се вземат от Комисията, действайки в съответствие с процедурата, постановена в член 17, параграф 3, и в рамките, посочени във второто тире от член 15, параграф 2.

Член 14

Комисията преценява, взема решение, управлява, контролира и прави оценка на операциите, предприети по силата на настоящия регламент, в съответствие с действащите бюджетни и други процедури и по-конкретно с процедурите, залегнали във Финансовия регламент, отнасящ се до общия бюджет на Европейските общности.

Член 15

1. Като действа в съответствие с процедурата, залегнала в член 17, параграф 2, Комисията:

- взема решение за финансиране от Общността на операциите за предоставяне на хуманитарна помощ, упоменати в член 2, в);
- приема правилник за прилагането на настоящия регламент;

- взема решение относно предприемането на преки действия от Комисията или относно финансиране чрез специализираните агенции на държавите-членки.

2. Като действа в съответствие с процедурата, постановена в член 17 , параграф 3, Комисията:

- одобрява глобални планове с цел създаване на съгласувана рамка за действие в дадена страна или регион, където мащабите и сложността на хуманитарната криза са такива, че е вероятно кризата да продължи, както и бюджетите за тези планове. В този контекст, Комисията и държавите-членки обсъждат приоритетите, които трябва да бъдат установени за изпълнението на тези глобални планове.

- взема решение за проекти, надхвърлящи 2 милиона еко, без с това да накарнява разпоредбите на член 13.

Член 16

1. Веднъж годишно Комитетът, упоменат в член 17, обсъжда по предложение, внесено от представител на Комисията, общите насоки на хуманитарните операции, които трябва да бъдат предприети през следващата година, и разглежда цялостния въпрос за координацията на хуманитарната помощ от Общността и на национално ниво, както и всички други общи въпроси, свързани с помощта от Общността в тази област.

2. Освен това, Комисията внася в Комитета, упоменат в член 17, информация относно промените в средствата за управление на хуманитарната помощ, включително относно рамковото споразумение за партньорство.

3. Комитетът, упоменат в член 17, се уведомява от Комисията относно нейните намерения във връзка с оценката на хуманитарните операции и по възможност относно нейния график на работа.

Член 17

1. Комисията се подпомага от Комитет, в чийто състав влизат представители на държавите-членки, и се председателства от представител на Комисията.

2. Когато трябва да се следва процедурата, постановена в настоящия параграф, представителят на Комисията внася в Комитета проект за мерките, които следва да се предприемат. Комитетът се произнася по проектомерките в срок, постановен от неговия председател, в зависимост от спешния характер на въпроса. Комитетът взема становище с мнозинство, съгласно разпоредбите на член 148, параграф 2 от Договора, отнасящ се до решенията на Съвета по предложение, внесено от

Комисията. Гласовете на представителите на държавите-членки в Комитета се претеглят по начина, указан в посочения член. Председателят не гласува.

Комисията приема набелязаните мерки, ако те са в съответствие със становището на Комитета.

Ако набелязаните мерки не съответстват на становището на Комитета или ако Комитетът не е излязъл със становище, Комисията внася незабавно в Съвета предложение относно мерките, които трябва да бъдат предприети. Съветът взема решение с квалифицирано мнозинство.

Ако след изтичане на срока от един месец от датата на внасяне на мерките в Съвета, той още не е взел решение, предложените мерки се одобряват от Комисията.

3. Когато трябва да се следва процедурата, постановена в настоящия параграф, представителят на Комисията внася в Комитета проект за мерките, които следва да се предприемат. Комитетът се произнася по проектомерките в срок, постановен от неговия председател, в зависимост от спешния характер на въпроса. Комитетът взема становище с мнозинство, съгласно разпоредбите на член 148, параграф 2 от Договора, отнасящ се до решенията на Съвета по предложение, внесено от Комисията. Гласовете на представителите на държавите-членки в Комитета се претеглят по начина, указан в посочения член. Председателят не гласува.

Комисията приема мерки, които влизат незабавно с сила. Ако, обаче, тези мерки не са в съответствие със становището на Комитета, Комисията следва да ги представи незабавно в Съвета. В такъв случай Комисията може да отсрочи въвеждането на мерките, приети от нея, за срок от един месец от датата на уведомлението.

Съветът взема решение с квалифицирано мнозинство, като се придържа към установения срок, указан в предходния параграф; Съветът може да излезе с различно решение.

Член 18

1. Комисията прави редовен преглед на операциите за хуманитарна помощ, финансирани от Общността, с цел да установи дали те са постигнали набелязаните цели и да разработи насоки за подобряване на ефективността на следващи подобни операции. Комисията внася в Комитета резюме, в което се посочва статусът на назначените експерти и дейностите по оценката, които Комитетът може да разгледа, ако счете за необходимо. Докладите по оценката се предоставят на държавите-членки при поискване.

2. По искане на държавите-членки и с тяхно участие Комисията може също така да направи оценка на резултатите от хуманитарните операции и планове на Общността.

Член 19

След приключване на всяка финансова година Комисията изпраща годишен доклад в Европейския парламент и в Съвета с кратко описание на операциите, финансирани през годината.

Това кратко описание съдържа информация за организациите, с които са изпълнявани хуманитарните операции.

Докладът съдържа още преглед на по-важните оценки, извършени във връзка с конкретни операции.

Комисията уведомява държавите-членки не по-късно от един месец, без с това да накърнява разпоредбите на член 13 от настоящия регламент, за взетото от нея решение относно одобрените операции, като посочва размера на безвъзмездната помощ, характера на операцията, лицата, които са получили помощта и другите партньори.

Член 20

Три години след влизане в сила на настоящия регламент Комисията представя в Европейския парламент и в Съвета цялостна оценка на операциите, финансирани от Общността по силата на настоящия регламент, заедно с предложения, касаещи бъдещето на настоящия регламент и, ако е необходимо, предложения за изменения към него.

Член 21

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейските общности*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Люксембург на 20 юни 1996 година.

За Съвета:

Председател

P. BERSANI